

Høringsuttalelse

Til: Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Fra: Gabler AS

Dato: 20. Mai 2014

Høring - forslag til forskrifter til tjenstepensjonsloven og om utbetalingsprofil

---

Høringen dreier seg i hovedsak om beregning og utbetaling av årlig pensjon. I høringsbrevet kommenterer Finanstilsynet at det på det nåværende tidspunkt er vanskelig å danne seg et bilde av hva som bør forskriftsreguleres. Gabler støtter dette da forskrifter på det nåværende tidspunkt kan begrense markedets evne og vilje til innovasjon og dermed vil for mye forskrifter være konkurransehemmende.

Finanstilsynets høringsbrev benytter forventede utfall og legger ikke frem stokastiske analyser av problemstillingen. Produkter basert på frie forvaltningsvalg må underlegges stokastiske analyser og ikke basere seg på deterministiske utfall. Dersom dette hadde vært gjort vil man se hvor viktig teknisk rente er og hvor viktig det er å bestemme regler for reguleringsfondet.

Våre forslag til endringer vil øke mulighetene for at tjenstepensjonsproduktet blir benyttet i markedet og at ansatte som går over i pensjon kan planlegge sitt forbruk på en bedre måte.

Reguleringsfondet

Finanstilsynet antyder at øvre grense for reguleringsfondet bør avventes til det foreligger et erfaringsgrunnlag. Gabler er sterkt uenig i dette, da saken dreier seg om hvem som skal ha retten til avkastning utover f.eks. lønnsregulering av pensjonsbeholdningen. Slik loven fremstår i dag vil den ansatte ha krav på sin andel av reguleringsfondet ved utmelding av ordningen og overgang til pensjon. Arbeidsgiver har ingen mulighet til å motregne årets tilskudd mot reguleringsfondet.

Dersom tjenstepensjon skal være et alternativ til for eksempel offentlig tjenstepensjon, må avkastning utover lønnsreguleringen tilfalle premiefondet. Alternativet for et foretak som erstatter

en slik offentlig plan med en foretakspensjon vil være å redusere årets innskudd for dermed å ta hensyn til at reguleringsfondet kan bli betydelig eller fremtvinge en investeringsstrategi som minimerer reguleringsfondet.

Gabler er av den oppfatning av dersom tjenestepensjon skal bli et vellykket produkt med minimalt behov for fremtidige endringer, så må avkastning tilfalle arbeidsgiver mot at arbeidsgiver dekker lønnsvekst. Ansatte og pensjonister får nå det høyeste av avkastning og lønnsvekst. Arbeidsgiver skal dekke en finansiell nedside og har ingen oppside. En slik konstruksjon er ikke bærekraftig.

Forskriftstrategien bør speilvendes. Gabler forslår at det innføres en øvre grense på 2%. Deretter kan en heller vurdere å heve denne grensen over tid. Uten en slik lav nedre grense, er tjenestepensjonsproduktet «meningsløst». Med en slik grense kan produktet i mye større grad være en god erstatning til sluttlønnsbaserte ytelsesordninger.

Innføring av teknisk rente

Gabler støtter innføring av teknisk rente. Vi mener at det er viktig at det legges til rette for mekanismer som kan bidra til å sikre fleksibilitet i valget av utbetalingsprofil for fripoliser med investeringsvalg med videre.

Gabler ser store utfordringer i å fastsette teknisk rente slik beskrevet i høringsnotatets formulering *«med utgangspunkt i en realistisk forventning om netto avkastning på investeringsvalgporteføljen gjennom hele utbetalingsperioden»*.

Et maksimalt nivå på 3 % altfor lavt. Med en forventet avkastning på 7 % og teknisk rente på 3 % vil man få en årlig regulering i snitt på 4 %. Dette vil da ikke harmonere med det formål teknisk rente skal ivareta.

Gabler kan ikke se at det skal være noe som tilsier at teknisk rente må begrenses. Flere av allokeringsprofilene som livselskap og pensjonskasser tilbyr vil kunne ha en forventet avkastning i spareperioden på f.eks. 7 % og pensjonisten kan velge dette også i utbetalingsperioden. Denne avkastningen er usikker og ansatte vil kunne ha høye pensjonsformuer og lave pensjonsformuer ved pensjonering. Da må teknisk rente kunne reflektere pensjonsbeholdningens utfall ved pensjonering og ikke nødvendigvis den forventede avkastning eller en «sikker» avkastning i utbetalingsperioden isolert.

På grunn av den usikkerhet som gjelder for pensjonsbeholdningens størrelse ved pensjonering og dermed den ansattes behov for å planlegge sitt eget forbruk i pensjonstilværelsen, bør den ansatte selv få velge nivået på den tekniske renten basert på sine individuelle behov. Den ansatte har en rekke pensjoner å forholde seg til (folketrygd, afp, flere fripoliser, innskuddspensjonsbevis, tjenestepensjonsbevis, oppsatte rettigheter). For mange ansatte er pensjonsformuen som kan investeres med investeringsvalg lav. Dersom all pensjon kom fra en fripolise med investeringsvalg, så kunne en benytte en lav teknisk rente for å beskytte den ansatte mot «overforbruk» tidlig i

GABLER

alderdommen. Men en pensjonist vil ofte ha en betydelig andel av pensjonsinntekten fra ytelsesbaserte ordninger som ikke kan endres (f.eks Afp og Folketrygd).

Forskriftstrategien bør speilvendes. Gabler forslår at det innføres en øvre grense på 10% for den tekniske renten og at pensjonisten selv kan velge å endre denne satsen over tid. Deretter kan en heller vurdere å senke denne grensen over tid når en har samlet erfaring.

Med vennlig hilsen

Christian Fotland

Gabler AS